

bo morala Nemčija plačati le 32 milijard zlatih mark, ki jih bo držala deloma z železniškimi in industrijskimi obveznicami deloma pa s dobroti, predvidenimi v državnem proračunu. V tej zadevi je imel generalni agent za reparacije Gilbert Parker že več razlogov z angleškimi in francoskimi finančniki.

Drobne vesti

V Karniji se je mudil minister za javna dela on. Giuratti, ki si je ogledal po potresu opustošene kraje. Poskrbel je, da se bodo popravila in druga obnovitvena dela čim prej izvršila.

Nesreča je zadela italijanski parnik «Giglio»; tekmo noči je zavozil na čeri pri Beuf-u v bližini Saint-Nazaire-a in se potopil. Posadka se je rešila.

Izumitelj Marconi je prišel s svojo soprogo na Malto.

Pred posebnim tribunalom prišel, kakor poroča «Corriere della Sera», vojvoda Arnaldo Carracciolo, prebivajoč v Neaplju. V Brindisiju ga je policija «ustavila», ker je propagandiral proti fašizmu.

V Padižu kaže tujski promet letos prav dobro. Tako zatrjuje agencija «Stefani», ki navaja, da je v Meran prišlo sedaj že 5000 Nemcev, čeprav se v inozemstvu vodi živahna propa-

ganda proti italijanskim letovščem. Vlaki, ki prihajajo preko Brennerja, so polni Nemcev, ki gredo iskat pomladi v Italijo.

Senator Borah, znani predsednik senatskega odbora za zunanje zadeve, bo najbližji kandidiral pri prihodnjih predsedniških volitvah v Združenih državah. Kar se zunanje politike tiče, je Borah nasprotnik Druške narodov, zahteva priznanje sovjetske Rusije, pravi, da se morajo Združene države brigati same zase in pustiti druge, naj delajo kar hočejo, ter je radi tega tudi nasprotnik intervencije v Srednji Ameriki.

Angloški aeronavtični podtajnik v Rimu. V Rim je prišel angleški državni podtajnik pri ministrstvu za aeronavtično g. Sabboon. Ogledal si je letališči Ciampino in Centocelle, v tork pa se bo podal v Caserto.

Za tujski promet v Opatiji. Fašistiška konfederacija trgovcev je dovolila fašistovskemu združenju trgovcev na Reki kot izredno podporo znesek 50.000 lir, ki bo služil za povzdigu tujskega prometa v Opatiji. Agencija «Roma» pravi, da je bila ta hvalevredna podpora izdana zlasti z ozirom na konkurenco, katero vodijo z vsemi sredstvi jugoslovenska kopališča nasproti Opatiji.

ministru je 23. julija 1927, pa se ni odgovoril. Na okolnost zavlačuje rešitev. Na vojnem ministrstvu pa je prepovedana vsaka pospešitev.

Ivo Malčić - Trst: Pridite čimprej v urad.

Katarina vd. Altus - Škofljica: Pridite v urad.

M. vd. Česen - Planina: Vam je priznana vojna pokojnina; smo podvzivali zaključek.

Ivan Mohorič - Čokovnik: Je v teku izplačilo od 16. 2. 1928. Priznanji Vam je letnih 729.— lir.

Anton Rozman - Postojna: Za Vas je bil izdan negativni odlok št. 355003 z dne 20. jan. 1928. Ali ste pravčasno vložili rekuz?

N. vd. Gombač - Naklo: Vam je priznana vojna pokojnina z ministrskim odlokom št. 64089 z dne 21. 1. 1928. V znesku letnih 243.— lir. Kmalu boste dobili tozadevno pokojninsko knjižico.

Ivan Žinkovec - Bela: Stvar je še vedno v preiskavi, ker manjka listine o vojaški službi in neke informacije glede ekonomskega Vašega stanja. Smo pospešili rešitev.

Štorje: Dakev za vzdrževanje cest: Pokrajine in občine imajo pravico glasom kr. odloka od 18. novembra 1923, št. 2538, da pobirajo letni prispevek za vzdrževanje cest počenši s prvim januarja 1924. leta od vseh lastnikov vozil, pa bodisi, da jih vleče zvinna ali da vozijo mehnično, vpoštevajo vsakega kot tip vozila, intenzivnost in kontinuiteto rabe cest, kakor tudi obrabo cest, ki jo povzročijo vozila pogosto in neprestano.

V vsakem spornem slučaju glede odmore tega davka obravnava v prvi instanci: Commissione Comunale in materia dei tributi locali, v prizivni instanci pa potom domačega županstva: Giunta Provinciale Amministrativa.

Ne bomo na tem mestu naštevati, kdo je temu davku povzročil, kateri ne, naj zadostuje opozorilo Vam, kakor tudi drugim kmetovalcem, da se tega davka prosti.

Namreč imajo navadnih vozil, katere uporabljajo za kmetijsko, za prevažanje, zapadeno v obdelovanju lastnega zemljišča, ali v izključno rabo lastne družine in kmetijskih delavcev.

Te opozitve pa niso delodajni imajo navadnih vozil, če izvršujejo poklic voznika, špeditorja ali postrežnika, čeprav rabijo svoja vozila izključno za prenos poljskih pridelkov ali za dela, ki pripadajo obdelavi zemljišč, a prejemajo za svoj posej primerno odškodnino s strani obdelovalcev.

Iz tega je razvidno, da so na splošno naši kmetiči prosti tudi tega davka.

Rojstva, smrti in poroke v Trstu dne 6. aprila 1928.

Rojeni: 9 (2 mrtva);
mrtvi: 7;
poroke: nobena.

Iz tržaškega življenja

Senzacionalen zasledil je skrivnostni tragediji na Corsu V. Em. III. - Trgovca Pezzangore otročan

Preiskava, ki jo policija vodi z mrlišno vneto o skrivnostni tragediji, ki se je odigrala protokoli četrti, pri prodajalci trgovca Filipa Pezzangore na Corsu Vitt. Em. III., je dovela do zelo važne senzacionalne ugotovitve. Prišlo je namreč na dan, da se Sardelli ni rani sam, temveč da ga je rani Pezzangora. Kakor znano, je Pezzangora do sedaj vedno trdil, da se je Sardelli sam zabolal, o čemer so pa policijski organi vedno samo dvomili. Predsed je Pezzangore trditve izpodbijala okolščina, da je bil Sardelli ranjen tudi na glavi, in sicer na dveh mestih in precej hudo. To dejstvo mora po logičnem sklepanju pač dovesti do vprašanja, zakaj bi se bil mladenič dvakrat ranil na glavi predno se je zabolal v prsi in si zadal smrtonosno rano, oziroma ali je sploh imel dovolj moči, da bi to storil. Na podlagi teh izjavaj so torej policijski organi imeli dovolj razlogov, da so dvomili o resničnosti Pezzangore trditve. Ker so hoteli na vsak način dobiti resnico, so Pezzangore ponovno zasilili in ga naposled z raznimi spretno stavljenimi vprašanji pri-

pravili do tega, da je priznal, da je rani Sardelli. Dejal je, da je to smiselna izjava, da se izogne sitnostim.

Na podlagi tega priznanja je državno pravništvu, ki je bilo takoj obveščeno o stvari, odredilo aretacijo Pezzangore, ki se sedaj še vedno nahaja v bolnišnici.

Policija nadaljuje preiskavo o vzrokih tragičnega dogodka, ki so še vedno zaviti v tajnost.

Huda nesreča starih.

Ko je 74-letna Marija Zidarič, stanujoča v Barkovljah Riviera št. 1, včeraj jutraj okoli 7 ure šla po stopni, ki vodi čez železniški most v Barkovljah, — bila je namenjena k svoji hčeri, stanujoči tam blizu — je radi hipne omotice padla na spodaj ležečo cesto. Pri tem se je hudo poškodovala po glavi in si zlomila na kompliciran način levo nogo pod koleno. Med ljudmi, ki so prihitali na njeno vpitje na pomoč, je bila tudi njena hči, ki je poskrbela, da je prihitel na lice mesta zdravnik rešilne postaje, ki je dal nesrečno staro po prvi pomoči prepeljati v mestno bolnišnico, kjer je bila sprejeta v kirurški oddelku. Zdraviti se bo morala približno 2 meseca.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

VELIKA NOČ

Včeraj, na veliko soboto, je bilo opaziti po goriških ulicah živahno vrvenje. Veliko ljudi z dežel je prišlo nakupovat v mesto vse polno stvari, ki jih rabijo za praznike. Danes je Velika noč, praznik veselja in novega življenja ter novega upanja.

Potice, pirhi in še veliko drugih sladkih stvari, ki jih znajo pripraviti naše pridne in večje gospodinjice, nam oslajajo mirne, tihe in idilične praznike. Naj se pozivijo z naravo, ki je te dni začela bujnejše dihati, tudi naša srca, naše upanje in naše misli! Vsem našim prijateljem in znancem, zlasti pa pridnim sodnikom in dopisnikom želi prav srečne velikonočne praznike.

Goriško poduredništvo.

Premestitev.

Tukajšnji prefekturni svetnik cav. dr. Josip Zingale je premeščen na videmsko prefekturo.

Tudi ogrski bojniki

Med drugimi številnimi posetniki bojnih poljan iz svetovne vojne bo obiskal v bližnjem maju Gorico tudi 150 bivših ogrskih bojnikov.

Odprte lekarne

Danes, v nedeljo, dne 8. aprila 1928., bodo odprte v Gorici sledeče lekarne: ves dan z nočno službo vos prihodnji teden lekarna Pontoni v Raštelu št. 26; do one ure popoldne pa lekarni: Kürner, Corso Vitt. Em. III. št. 4 in Alesani, Via Carducci št. 12.

Opekla se je po roki.

V bolnici usmrtljenih bratov se zdavi deklica Antonija Jančič, stara 3 leta, iz Kojškega. Otrok se je opekli po desni roki. Medtem ko se je mamica za hip oddaljila iz kuhinje, je mala Anka vtaknila desno roko v vročo vodo in se hudo oparila. Morala se bo zdraviti tri tedne.

Ta pa si je zlomil nogo.

Potnajstletni Franc Princ, stanujoč v ulici Leoparda 21, je padel po stopnicah in si zlomil kost na levi nogi. Zdraviti se bo moral celih 20 dni.

Mrtvega so našli.

V Malih Zabljah pri Sv. Križu so našli domačini mrtvega dvajsetletnega mladeniča Avgusta Kravosa. Ležal je na polju v bližini svojega doma. Zdravnik, ki je mrtvega pregledal, je izjavil, da ne gre za zločin ali kak napad.

Tatovi na Sveti gori

Gotovo ne z namenom, da bi šli roman, so se prikazali na Sveti gori tatovi, ki so odnesli patrom v samostanu 60 lir vredno železno cev,

katere je služila za dovod vode dežnice v vodnjak. Tatvina ni ravno velika, toda vidi se, da tatovom še Sveta gora ni sveta.

Pazi, kadar stopaš s tramvajem

Tako nas uči nezgodica, ki se je pripetila Angelu Baši, staremu 48 let, iz Dornberga. Skočil je s tramvaja, ko se je voz še pomikal. Pri tem pa je tako nerodno padel na tla, da si je zlomil levo roko v zapetju. Moral je iskati zdravniške pomoči v bolnišnici, kjer se bo zdravil 20 dni.

SOČA

Smrtna kosa.

Kar nenadno je zadela ugledno družino Flajsovo vest o izgubi mladega sina Stanka Flajsa, dijaka sedme realke v Ljubljani. Stanko je bil mirnega značaja, splošno priljubljen pri ljudeh. Zato tem teže občutimo vsi izgubo. Prizadeži družini Flajsovi izrekamo naše toplo sočustvanje!

ŠEMPAS

Dve nesreči

Precej hudo je je izkupil v naši vasi pred dnevi 11-letni Vilko Humar. V hlevu ga je namreč krava zabodla pod trauha. Moral se bo zdraviti 15 dni.

Mesec dni pa se bo moral zdraviti triletni otroček N. Batič. Padel je po stopnicah in si zlomil nožico.

Iz tržaške pokrajine

IZ ŠEMPOLAJA

Pred kratkim je bil v «Edinosti» dopis iz naše vasi, da bomo imeli danes slovesno blagoslovitev novih zvonov. Ker pa je pošiljatelj novih zvonov zakasnila in niso še došli, se za danes napovedana slovesnost ne more vršiti. Upamo pa, da zvonove prav v kratkem dobimo.

Nekaj o velikonočnih običajih na Cerkljanskem

Praznovanje božiča, velike noči kot tudi drugih praznikov je med našim ljudstvom v zvezi z lepimi običaji, ki pričajo o njegovi vernosti in miroljubnosti. Med njimi je seveda mnogo takih, ki bi se brez vsake škode lahko opustili in pozabili. A, žal, godi se ravno nasprotno: mnogo lepih navad, ki so verno zrcalo slovenske duše, se iz leta v leto bolj opuščajo, nasprotno pa mnogo grlih še vedno globoko korenini med slovenskim ljudstvom.

O šegah in navadah na Cerkljanskem se je še silno malo pisalo. Sicer si slovenski običaji v marsičem sličejo, vendar pa ima vsak kraj kako posebnost, ki je vredna omenbe.

O kako lepi spomini! Ko smo še bosopeti «predajali platno» po Cerkljanskem trgu, smo že takoj po cvetni nedelji pretaknili vso vas in navlekl pred cerkev drv, desk, kolov, polomljenih miz in omar ter podobne ropotije. Vse je bilo dobro, samo da je bilo lesono. Zgradili smo iz nanešenega lesa nekako kolibo, ki naj bi bila simbol Juda Iskarijota. Ko so duhovniki v cerkvi izpeli pretresljive Jere, mijeve tožbe in so med molitvami pri oltarju tleskale šibe po skalah v spomin Zvečičarjevega bičanja, smo kot na povele udarili z gorjčami po lesenem Iskarijotu, da so kar treske letale od njega. Gospod dekan, ki se nam je navadno približal, nas je pa vzpodbujal: «Le dajte! Le po njem, izdajalcu! Kdor najbolj udari, dobi krajcar!» To se je vršilo na veliko sredo, vel. četrtke in petek. Jutro, kakšen vtis je to napravilo na grofa. To je morda delala samo v svojo zabavo, toda vsekakor se je zanimala zanj, in kdo ve? — njena radovednost se je utegnula izpremeniti v toplejši čustvo in nagniti tehtnico na njegovo stran. Ni mogoče, da bi svoje zabavno sovraštvo proti celemu narodu obrnila tudi nanj.

Medtem ko so se njegove misli obračale v novo smer, sta se nevolja in razdraženost v njem polegali in se zili v sladke sanje, a spomin mu je pričaral zapeljive prizore, nad katerimi se je nasmajal vsako jutro, kadar je Milica hodila pitat globe, se igrala s peoni, se šalila s staro pestunjo, ali pa se vozila s čolnom. Kako očarujoča je bila v svojem lepem plašču s čudovitimi, razpletanimi lasmi in v svoji otroški radosti! Srečo mu je radostno vtrepotalo pri spominu na te prizore, ki jih je tako željno opazoval s svojega opazovališča. Končno je silno utrujen vstal in globoko vzdihnil.

Ah, Milica, — je zašepetal in zaprl okno, — ti si je zmagala, a tvoj samozavestni nasprotnik je hudo kaznovan za svojo obolost! Tu sem izgubil svoje srce in prestal težko borbo... Kakšno strašno trpljenje pa me še čaka, če se poročim in bom moral pred vsemi skrivati svoje muke! Ne, dober genij me ni pripeljal semkaj!

dežvi ostanki so se potem porabili za vel. ogenj.

Danes tega ni več. Mladi ima jo vedno manj smisla za to, kar je lepo. Že v otroci se pomno brezizrazna puščoba današnjega časa.

Na veliko soboto jutraj se za cerkvenim zidom zaneti velikonočni ogenj. Ne pa morda z vili-galicami, o ne, temveč eden iz med cerkvenih kijačarjev ukreše iskro iz kremenca, ki zaneti gobo. Tleča goba se nato zavije v šop slame, katerega je treba vihteti toliko časa, doklen ne vplamti. Po končanih obredih v cerkvi, hiti vse, staro in mlado, jemat blagoslovljenega ognja! V ta namen si kmetje že čez zimo pripravijo gobe. Najboljša je bukova; da pa je dobra in da rada gori, jo je treba skuhati in dobro stloiti. Na gobi zamorejo nesti ogenj v celo vro in še več oddaljene okoliške vasi. Ta in oni si tudi «fajfo» zaneti z blagoslovljenim ognjem, češ da bo tudi ona «žegnana».

Doma pa že pričakuje gospodinja, ki je pripravila vse potrebno. Gospodar prinese iz kleti najlepšo gnjat, dekla nabere iz podstrešnega lznika suhih repnih olupkov, ki o veliki noči ne smejo manjkati v nobeni hiši. Ta navada je stara in ima za seboj svoje pravljice. V onih časih, ko so še turški neverniki nadlegovali mirne naše dede, je nekoč bila huda lakota, tako da so se za vel. noč morali jesti suhe repne olupke. V Idriji imenujejo to jed «aleluja». Da pa se je ta navada ohranila, pač ne bo radi spomina, temveč ker so dobro pripravljene repni olupki izborna jed. — Če greš na vel. soboto po Cerklnem, boš povsod čutil prijeten duh repnih olupkov, ki veselo vro na vsakem ognišču.

Ko je kuha pri kraju, pa se zamesi «žeganica» in «budlja», «žeganica» je navaden kruh iz pšenične moke, «budlja» pa nekaka povrtica iz pšeničnega in koruznega testa. Povrtica se polčita drug na drugega in se zavijata.

Mladina pa ima opravila s pirhi. Včasih so jih barvali s čebuljnim olupki; zdaj pa se bolj poslužujejo umetnih barv. Vseh teh dobrot pa se na veliko soboto nihče ne sme dotakniti. Proti večeru zloži gospodinja vse pripravljene jedi v jersbas. Na dno položijo «žeganico», na njo gnjat, nato pridene hrena, ki tudi ne sme manjkati, vrhu tega pa še pirhov in jabolčk.

Če počakaš na veliko noč po zgodnji maši pred cerkvijo, da konča blagoslov jedi, boš tudi videl nekaj zanimivega. Komaj duhovnik izgovori: Amen, se ustroj skozi cerkvena vrata cel roj deklet z lepo okrašenimi jersbasi na glavi, ki, hoteč pretiti drugo drugo, urno bežijo proti domu. Pravijo namreč, da se ona, ki prve prispe z jersbasom domov, prav gotovo poroči še tisto leto.

Doma mora vsak pokusiti najprej nekaj «žeganega». Še celo kokoši dobje blagoslovljenih lupin.

Marsikaj bi bilo še omeniti in želeli bi bilo, da bi nam kdo obširneje in natančneje orisal lepe navade naših ljudi.

Zal pa, kot sem že omenil, se šege in navade, ki smo jih prejeli od svojih dedov, vedno bolj opuščajo. Z njimi pa izginja iz naših domov tudi ona domačnost, ki tako blagodejno vpliva na človeka, ko se iz hrupnega sveta vrne pod rojstni krov. Mesto nje pa se vrinja vedno bolj meščanska popačenost, z njo pa neizbežna revščina in nesreča. Živimo v tem, kar je domačega, in to ohranimo, ker le v tem je naša rešitev.

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA:

Pajčevina

Roman v štirih delih
iz rusčine prevedel I. V.

Grof je vstal; tako je bil hladen kakor ona rdeča. Nenadoma se je sklonil k njej in vpri svoje oči v njeno.

— Ali hočete staviti, da je knez sposoben nastatnega dejanja? — je rekel in glas se mu je tresel od razburjenja.

— Da! Prepričana sem, da dohim stavo, — je vzneto odgovorila Milica.

— Stavite pogoje.

— Če mi do dneva moje poroke ne dokažete, da je knez izvršil kakšno nizko dejanje, tedaj ga boste v moji navzočnosti prosili odpustanja zaradi krivične obdolžitve in klevete.

— Sprejemam. Toda če bo dokaz podan, mi morate obljubiti, Milica Jurjevna, da boste izpolnili to, kar vas bom jaz prosil.

— Obljubljam, če ne bo vaša prošnja vsebovala zame kaj poniževalnega!

— Prav nič takega. Torej velja?

Milica mu je podala svojo pekočo roko, ki jo je grof krepko stisnil v svoji.

— Častna beseda, — zmagovalec in premagane bosta verno izpolnila pogoje najine stave? Ali ne? — je vprašal Berenklav.

— Prišegam, — je vzneto rekla Milica in mu iztrgala roko, ker v tem trenutku sta se pojavila v vratih terase Meli in baron. — Grem gledat, kaj dela Kiti.

In s temi besedami je skoraj stekla v hišo. Berenklav se je vrnil v svojo sobo docela razdružen. V njegovi duši, ki je bila navadno mirna in odločna, je kipele zmes raznovrstnih čustev, toda vse je prevladovalo globoko nezadovoljstvo s samim seboj.

Upilnil je luč, se naglo vrge v naslanjač poleg odprtega okna, naslonil glavo na naslon in se zamislil.

Čim bolj je razmišljeval o dogodkih tistega dne, tem bolj se je ježil nase. Kakor kakšen mlad dijak se je pustil obvladati od svojega gluhega ljubosumja in izdal svojo tajno tej ponosni deklici, ki mu bo drago zaračunala njegovo grajo o priliki njih jahalnega izleta.

Največja in neodpustljiva glupost pa je bila njegova neprevidna stava... Kako je mogel skleniti tako stavo? Ali je mogel dokazati svoje obdolžitve proti knezu?